

1. Ovatko Rohkeasti yhdessä – hankkeessa tehdyt peruslinjaukset, joiden pohjalta nyt muotoillut strategiat on laadittu, edelleen yleisesti ottaen oikeansuuntaisia?

Malmin seurakunta kiinnittää ensin huomiota yleisen tason periaatteellisesti tärkeään asiaan. Helsingissä on päädytty tekemään kiinteistö- ja tilastrategia huomioimatta kirkkohallituksen valmistelemaa ja Tampereen seurakuntayhtymässä jo testattua mallipohjaa. Pitkällä tähtäimellä olisi tärkeää, että kaikkia seurakuntatalouksia koskevissa asioissa olisimme mukana kirkon yhteisessä tekemisessä aina kun se on mielekästä. Toivomme, että kohtuullisella aikataululla Helsingissä kiinteistö- ja tilastrategia päivitetään kokonaiskirkon yhteiseen pohjaan.

Kiinteistöihin liittyvä asiakokonaisuus on kiireellinen, ja pidämme tärkeänä sitä, että se etenee hyvää vauhtia. Samaan aikaan toteamme, että liika kiire ei ole näin isoille ja tärkeille asioille hyväksi.

Taustamuistiossa on niin paljon yksittäisiä asioita ja moneen suuntaan vetäviä teemoja, että sen hyväksyminen ei ole mielekästä. Jos taustamuistio hyväksytään, näemme riskinä sen, että siinä tullaan ottaneeksi kantaa moniin asioihin, jotka eivät ole tässä yhteydessä relevantteja ja välttämättömiä.

2. Onko strategian jakaminen kahteen osaan, tilastrategiaan ja kiinteistöstrategiaan hyvä toimintamalli? Onko strategioiden tavoitteet määritelty oikein?

Jako kiinteistö- ja tilastrategiaan on selkeä. Tilastrategian kautta on mahdollista pitää huolta siitä, että tilat palvelevat käyttäjien tarpeita.

Kiinteistöjen hallinnointi on todella vaativa asiakokonaisuus. Mahdollinen kiinteistöjen yhtiöittäminen kuulostaa monimutkaiselta järjestelyltä, joka vaatii hallinnointia ja resursseja, rahaa ja lisää henkilöitä asiaa hoitamaan.

3. Onko strategioiden sisältö kattava? Onko niissä mukana oikeat, keskeisimmät asiat? Mitä keskeisiä asioita tai linjauksia strategioista puuttuu?

Strategioissa on viittauksia niiden ulkopuolelle ja niissä sanotaan, että jostain teemasta päätetään erikseen. Jotta strategia toimisi aidosti linjaavana, sen pitäisi napakasti ilmaista sisältää linjaukset.

Tekstissä on paljon passiivimuotoisia verbejä, mistä on seurauksena epäselvyyttä sen suhteen, kuka on tekijä (esim. luodaan selkeät pelisäännöt, pyritään luomaan yhtenäiset periaatteet, tehdään erilliset linjaukset).

Urkujen mainitseminen seurakuntatyön keskeisenä, tiloihin integroituna instrumenttina on hieman vanhahtavaa. Kaikissa kirkkoissa ei tarvitse olla urkuja, vaan nykyisiä ja tulevaisuuden tarpeita ajatellen on huomioitava myös vaihtoehdot. Urut ovat kaikkiin muihin soittimiin verrattuna todella kalliita, varsinkin kun niiden liikuttelemisen paikasta toiseen on melko mahdotonta.

Malmin seurakunta pitää keskeisenä asiana kestävyiden edistämistä myös tiloihin liittyen. Kiinteistö- ja tilastrategiassa olisi tärkeä sanoittaa riittävän kunnianhimoiset ja mitattavat tavoitteet Hiilineutraali kirkko 2030 -ohjelmaan sekä esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyen.

4. Onko esitetty kiinteistövarallisuuden luokittelu ymmärrettävä ja hyväksyttävä ja päätöksentekoa oikeaan suuntaan ohjaava?

Malmin seurakunta pitää tärkeänä, että kiinteistöjen tuottamat tulot huomioidaan kiinteistöstrategian ja sisäisten vuokrien kokonaisuudessa. Eri tilat mahdollistavat hyvin eri tavalla tulojen hankkimista, mikä vaikuttaa seurakunnan mahdollisuuteen saada rahallista tuottoa tiloistaan. Käyttöön otettavan mallin on tärkeä olla läpinäkyvä ja oikeudenmukainen sekä sellainen, että se kannustaa seurakuntia hyödyntämään tulonhankinnan mahdollisuuksia.

5. Onko ajatus tilojen tarkastelemisesta kirkkojen ja muiden seurakuntatilojen verkostona koko Yhtymän alueella kokonaisuutena tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa? Luopumisperiaatteet ja uudet tilat?

On tärkeää, että toimitilaverkostoa tarkastellaan koko Helsingin laajuisesti. Tarvittaessa seurakuntien on hyvä huomioida myös naapurikunnan puolella sijaitsevat tilat. Esimerkiksi Malmilla on tehty luopumispäätös Siltämäen seurakuntakodista, joka sijaitsee paitsi melko lähellä Malmin kirkkoa, hyvinkin lähellä Vantaan Pyhän Laurin kirkkoa.

Nyt on peruslähtökohdaksi otettu se, että jokaisella seurakunnalla on oma kirkko. Tähän liittyy kysymys siitä, kuinka kauan nykyinen seurakuntarakenne on mahdollista säilyttää. Onko realistista ajatella, että teemme nykyiseen seurakuntarakenteeseen perustuen ratkaisuja remonteista, joiden kustannukset ulottuvat kymmenien vuosien päähän?

Pidämme tärkeänä sitä, että strategioissa mainitaan koko Helsingin kattava verkosto myös ajatuksella, että lähiöissäkin on tärkeä olla seurakunnilla kunnolliset toimitilat.

6. Seurakuntalaisia kokoavan toiminnan ja muiden toimintatapojen vaikutus tilatarpeisiin ja tilojen luonteeseen tulevaisuudessa. Näkemykset kirkosta monikäyttötiloina.

Malmin seurakunta on vahvasti sillä kannalla, että monikäyttötilat ovat ainoita mielekkäitä tiloja tulevaisuudessa. Tämä vaatii sen ymmärtämistä ja hyväksymistä, että kirkkotilan

pyhyys ei kärsi siitä, että siellä on erilaisia toimintoja, myös sellaisia, joita emme ole tottuneet kirkossa näkemään.

Tilanteissa, joissa monikäyttöisyys asettuu vastakkain arkkitehtuurin tai museoarvojen kanssa, toivomme strategiassa selkeää linjausta monikäyttöisyyden suuntaan. Vain monipuoliseen käyttöön soveltuva tila on tulevaisuudessa sellainen, joka seurakunnalla on varaa pitää.

7. Yhteisten palvelujen toimintojen sijoittumista koskevat ajatukset.

Kolmannen linjan toimitiloista luopuminen on mielestämme syytä hoitaa mahdollisimman pikaisella aikataululla. Helsingiläisten palvelemiseksi toimintojen hajasijoittaminen voi parantaa saavutettavuutta. Fyysinen yhteinen toimistotila ei ole nykyään edellytys sille, että yhtenäinen osasto tai muu kokonaisuus toimii hyvin.

Lähtökohtana tilatarpeelle täytyy olla työtehtävät ja niiden vaatima tila, ei itsestään selvyytensä oletus omasta työpisteestä. Myös tässä tilojen monikäyttöisyys on tärkeä huomioida; sama tila voi toimia päivisin yhdessä käytössä ja iltaisin sekä viikonloppuisin toisessa.

8. Leirikeskuksia koskevat näkemykset ja ehdotukset.

Leirikeskuksia tarvitaan seurakunnassa erilaisten toimintojen järjestämiseen ja eri kohderyhmien palvelemiseen.

Ripareiden järjestäminen vaatii riittävän määrän leirikeskusvuoroja. Malmin näkökulmasta on oleellista, että kesän ajalle on riittävästi ja tasaisesti leirikeskuksia käytössä jokaiselle kesäviikolle. Leirikeskuksia kohtuullisen matkan päässä Helsingistä tarvitaan myös talvikaudella, jotta isoskoulutukset ja muut seurakunnan tarpeet saadaan hoidettua. Seurakunnat panostavat rippikoulutyöhön ja sen kehittämiseen. Leirikeskusten on tärkeä olla mukana kiinteistö- ja tilastrategioissa, jotta niitä voidaan kehittää osana strategisesti tärkeitä toimintoja. Näillä perusteilla näemme, että on seurakuntien toiminnan kannalta tärkeää omistaa myös itse leirikeskuksia.

Leirejä pitävät työntekijät tietävät parhaiten, millaisia hyviä puolia ja haasteita liittyy erilaisiin leirikeskuksiin. Kun leirikeskuksia remontoidaan, on erittäin tärkeää, että käytännön leirityötä tekevät ovat mukana suunnitelmien tekemisessä alusta asti. Leirikeskukset ovat työntekijöiden työntekopaikkoja, ja niissä täytyy olla turvallisen työskentelyn edellytykset.

Leirikeskukset voivat olla eritasoisia, kaikkien ei tarvitse olla hotellitasoa tai vastaavaa, esim. Kivisaari on ollut todella suosittu leiripaikka ja elämys sellaisenaan, myös työntekijät pitävät siellä mielellään leirejä.

Kaikki leirikeskuksen työntekijät kiinteistöihin ja keittiöön liittyen eivät voi olla yhtymän ulkopuolelta tulevia ja vaihtuvia, jotta asiat hoituvat varmuudella hyvin.